

Dygdała Adam Eugeniusz

Data urodzenia: 1908

historyk, członek zwykły Towarzystwa Naukowego w Toruniu w l. 1949–1969

Urodził się w Jarosławiu na Podkarpaciu w rodzinie robotniczej, Karola maszynisty kolejowego i Karoliny Piątkowskiej. W 1931 r. ukończył gimnazjum klasyczne w Jarosławiu, gdzie złożył maturę. W tym roku podjął studia na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie (UJK). Przez rok studiował również na Uniwersytecie Warszawskim. Po powrocie do Lwowa ukończył studia i w 1935 r. uzyskał tytuł magistra filozofii w zakresie historii. W trakcie studiów pracował jako zastępca asystenta wolontariusza, a w l. 1936–1940 jako starszy asystent w Katedrze Historii Nowożytnej Polski UJK. W l. 1937–1939 był sekretarzem Komitetu Budowy Domu Nauki Polskiego Towarzystwa Historycznego we Lwowie. W czasie drugiej wojny światowej przebywał we Lwowie, początkowo pracował jako magazynier w przedsiębiorstwie państwowym „Zielony Trest”, potem jako robotnik i magazynier w prywatnej firmie technicznej „Eugeniusz Gronuś”. Od lipca 1944 do października 1945 r. pracował jako urzędnik w elektrowni lwowskiej. Działal w konspiracji, współpracował z Biurem Informacji i Propagandy Armii Krajowej. W listopadzie 1945 r. przyjechał do Krakowa, gdzie objął stanowisko służbowe na Uniwersytecie Jagiellońskim, ale za namową prof. Ludwika Kolankowskiego wyjechał do Torunia i zgłosił się do pracy na tworzoną Uniwersytecie Mikołaja Kopernika, na którym został zatrudniony w końcu tego roku. Początkowo pracował jako starszy asystent, potem adiunkt w Katedrze Historii Polski Nowożytnej. W 1947 r. uzyskał stopień naukowy doktora filozofii w zakresie historii. W l. 1946–1951 prowadził wykłady z historii i nauki o Polsce i świecie współczesnym na Kursach Wstępnych i Uniwersyteckich Kursach Przygotowawczych, na Wieczorowym Uniwersytecie Marksizmu-Leninizmu w Bydgoszczy oraz w Szkole Prawniczej Ministerstwa Sprawiedliwości. W 1957 r. został zastępcą profesora, a w 1961 r. starszym wykładowcą w Katedrze Historii Narodów ZSSR UMK. W l. 1962–1969 kierował Studium Zaocznym Historii przy Wydziale Humanistycznym UMK. Specjalizował się w historii nowożytnej.

Interesowały go rewolucje XVIII w. i ruchy wolnościowe na ziemiach polskich w XIX stuleciu. Był członkiem PPR i PZPR, współtworzył Komitet Organizacyjny Marksistowskiego Zrzeszenia Historyków w Toruniu, któremu przewodniczył. Był członkiem wielu organizacji i towarzystw, w tym TNT, Koła Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej przy UMK, Oddziału Toruńskiego PTH. W l. 1852–1961 jako wykładowca historii, kontraktowy docent oraz kierownik Katedry Historii Polski był związany z gdańską Wyższą Szkołą Pedagogiczną. Zmarł w Toruniu. Pochowany na cmentarzu św. Jerzego w Toruniu.

Literatura:

1. Janicka I., *Adam Dygdała (1908–1969)*, [w:] *Słownik biograficzny historyków Uniwersytetu Gdańskiego*, red. E. Koko, Z. Opacki, Gdańsk 2020, s. 129–140.

Anna Supruniuk